

Zminijietna

www.zminijietna.org

Vol.5 Nru. 19

Lulju - Settembru 2013

40c

“Issa sta għall-partiti li jiftehem u jressqu liġi kontra l-prekarjat”

Issa li l-partiti politiċi lkoll qeghdin jikellmu kontra l-prekarjat, nistennaw li dawn ma jibqgħux aktar spettaturi imma jsiru protagonisti u għandhom imorru fil-Parlament u jiftehem bejniethom biex ifasslu politika u jintroduċu liġi kontra l-prekarjat, sahaq is-Segretarju Ġenerali tal-GWU, Tony Zarb f'intervista li ta lil din ir-rivista u li tidher kollha fil-paġni ta' ġewwa.

Is-Segretarju Ġenerali qal li kien imwegġa' għax “għaddejna minn perjodu fejn il-haddiem infetta ruhu bil-marda ta' l-egoizmu”.

Tony Zarb qal li kien hawn gvern lemini li bil-politika tiegħu irnexxielu jinjetta fid-demem tal-haddiema il-marda ta' l-egoizmu.

Huwa zied jgħid li qiegħed jara r-rotta ddrur u l-haddiem qiegħed jibda jerga' jifhem li mingħajr l-għaqda u s-solidarjetà ma jistax jikompli miexi 'l quddiem.

Il-haddiem qiegħed jinduna bl-izball u qiegħed jerga' jibda jemmen li wahdu mhux b'saħħtu u li wahdu mhux biss ma jmurx 'l quddiem imma jmur lura, qal Tony Zarb fil-waqt li spjega lil Zminijietna kif il-haddiema qegħdin jergħu jersqu biex jissieħbu fil-General Workers Union kif ukoll spjega xogħol li t-taqsimijiet tal-GWU qegħdin jagħmlu fil-interess tal-haddiema.

Ġewwa...

- Intervista mas-Segretarju Ġenerali tal-General Workers Union.
- “It-Tieni Repubblica” minn Mark Montebello.
- Maltija dwar il-grajjiet fit-Turkija.
- Il-wirt ta' Thatcher minn Mike Briguglio

Malta tissieheb f'Kampanja Ewropea

KULĦADD GĦANDU DRITT GĦAL DHUL BAŻIKU

F'Jannar ta' din is-Sena ċittadini minn hmistax il-pajjiż Ewropej niedew Kampanja Ewropea favur dhul bażiku mingħajr kundizzjoni. Min dak inhar ċittadini ta' aktar pajjiżi issieħbu fil-kampanja. Llum il-hidma nfixret fi 22 pajjiż, fosthom Malta.

Numru ta' għaqdiet non-governattivi, attivisti u movimenti fl-Ewropa qed jiddikjaraw wkoll l-appoġġ tagħhom lejn din il-Kampanja.

Malta ingħaqdet fil-kampanja bis-sehem ta' Zminijietna - Lehen ix-Xellug, l-Alleanza Kontra l-Faqar, attivisti progressivi u akkademiċi. L-għan ta' din il-kampanja hu biex tiġi solvuta l-problema ta' faqar fl-Ewropa li qed tikber b'rata allarmanti.

Ma' 120 miljun persuna (24.6%) fl-Ewropa huma f'riskju ta' faqar u esklużjoni soċjali li jfisser li huma m'caħhda minn bżonnijiet materjali bażiċi u fejn id-dhul tal-familji huwa baxx. Tajjeb ngħidu li sa 2020 l-Ewropa trid tnaqqas l-ammont ta' nies foqra b'20 miljun.

Din tidher li hija holma fierha, meta l-istess statistika Ewropea (Eurostat) qed turi li l-ammont ta' nies f'din il-qagħda mwiegħra qiegħed kullma jmur dejjem jizdied. Il-politika neoliberali ta' awsterità, privatizzazzjoni, xogħol prekarju, pagi aktar baxxi u tkissir tal-welfare state, zgur li mhux se twassal għat-tnaqqis tal-faqar, anzi l-kuntrarju.

Malta mhiex eċċezzjoni u l-gerħa tal-faqar qiegħda magħna u qed tizdied. In-numru ta' nies f'sogru ta' faqar u esklużjoni soċjali jlahhaq it-88,000 persuna (21.7%).

Il-proposta Ewropea favur dhul bażiku mingħajr kundizzjonijiet hija

proposta għaqlija mibnija fuq il-prinċipju tal-gustizzja soċjali. Proposta li tagħti dinjità lil kull persuna fis-soċjetà.

Huwa fatt li proposta bħal din iġġib magħha kritika kontraha minn esponenti

kulhadd qed tkompli tiġi mbuttata l-quddiem minn diversi persuni, fosthom il-filosofu u ekonomista politiku Philippe van Parijs u organizzazzjonijiet, bħal “Basic Income Earth Network, BIEN.

L-Inizjattiva miċ-Ċittadini tal-UE “titlob għal dhul bażiku li għandu jkun universali, bla kundizzjonijiet u adegwat biex tipprevjeni l-faqar materjali. Dan għandu jipprovdi l-opportunità għal parteċipazzjoni attiva fis-soċjetà. L-iskop prinċipali ta' din il-proposta huwa li jkun hemm haġja diċenti għal kulhadd.

Fil-kampanja jridu jingabru miljun firma qabel 14 ta' Jannar, 2014, waqt li jintlaħaq livell minimu f'mil-inqas 7 pajjiżi membri. Il-limitu minimu għal Malta huwa ta' 4,500 fejn għall-Germanja l-akbar pajjiż membru tal-UE huwa 74,250. Jekk il-kampanja

tirnexxi, il-Kummissjoni Ewropea se jkollha teżamina l-inizjattiva bir-reqqa u toffri smiegh pubbliku xieraq fil-Parlament Ewropew.

Nheggu lill-pubbliku Malti, il-Parlament Malti, MEPs, partiti politiċi u għaqdiet non-governattivi biex jappoġġjaw din il-kampanja.

L-inizjattiva tista' tiġi appoġġjata fuq il-websajt <http://basicincome2013.eu>

Wiehed jista' jara wkoll il-video <https://www.youtube.com/watch?v=zru79jcVTt4&noredirect=1>

Iktar informazzjoni bażika dwar id-dhul bażiku jista' jinkiseb fuq http://en.wikipedia.org/wiki/Basic_income_guarantee

u politiċi tal-lemin; esponenti li ma jaraw xejn hażin fl-inugwaljanza soċjali tal-kapitalizmu kontemporanju; jemmnu li l-problema ta' faqar hija biss tort ta' l-istess persuna u mhux lesti jappoġġjaw sistema ta' għir ta' taxxi ġusti u progressivi.

L-organizzatur ġenerali tal-inizjattiva tal-Kampanja Ewropea, Klaus Sambor minn ATTAC, ‘Organizzazzjoni attiva globalment għall-gustizzja soċjali’ - jenfasizza d-dimensjoni simbolika tal-kampanja fejn “l-kollaborazzjoni wiesgħa ta' diversi organizzazzjonijiet mit- 22 pajjiż Ewropej li qed jipparteċipaw f'din il-kampanja turi li l-ideja persistenti ta' dhul bażiku mingħajr kundizzjonijiet issa qed tirranka”.

L-idea ta' dhul bażiku għal

KOMPETIZZJONI - Irbaħ €20 Voucher f'Kotba

Mistoqsija - X'ismu l-President Franciż u f'liema sena ġie elett?

Ibghat it-twegiba, b'isem u indirizz lil Zminijietna - P.O Box 35 Sliema. SLM1000

Elegibbli huma daww abbonati jew li jabbonaw. Data ta' l-għeluq hija 1 ta' Ottubru 2013.

Soċjalizmu u l-Moviment tal-Haddiema.

Alfred Consiglio

Forsi xi whud jghidu, is-soċjalizmu u l-moviment tal-haddiema mhux l-istess haġa!

Qabel il-ġrajja kruċjali tar-rivoluzzjoni tal-1848 ftit osservaw u argumentaw li soċjalizmu rrapprezenta l-ghanijiet tal-haddiema. Wara l-1848 dan il-kunċett sar komuni fi Franza, iżda mhux daqshekk fl-Ingilterra, fejn bid-dizintegrazzjoni tal-Kartiżmu l-ghaqdjet tal-haddiema tilfu l-interess fil-politika u l-Owenizmu sar setta sempliċi.

Proudhon Franza.

Meta fl-1867 il-massa tal-haddiema kisbu l-vot, feġġet xi haġa differenti; il-moviment trejdunjonista kien mirbuħ lejn liberalizmu. Is-soċjalizmu fl-Ingilterra tmewwet għal xi snin u qam mill-ġdid fis-snin 1880jiet.

Sadanittant, fil-Ġermanja deher it-tkabbir ta' moviment soċjal-demokratiku. Fl-istess żmien twaqqaf l-Ewwel Internazzjonal f' Londra bi programm, abbozzat minn Marx, tat-tip li aktar tard kien imsejjah 'demokrazija soċjali'. B'hekk kien hemm fis-snin 1880jiet mewġa ta' haddiema lejn is-soċjal-demokrazija. Marx kien konxju minn dan iżda kien iżolat sakemm twaqqaf l-Internazzjonal, iżda anke wara kellu jadatta ruħu lejn klima mentali differenti minn dik tal-1840jiet.

Sena wara r-rivoluzzjoni tal-1848, koalizzjoni ta' demokratiċi u soċjalisti riformisti ppruvat tikseb popolarità b'dimostrazzjonijiet paċifiċi iżda falliet miżerabilment. Dan involva telfien ta' fidi fid-demokrazija minn-naħa tal-haddiema. Sal-1848, 'demokrazija' kienet kawża rivoluzzjonarja; wara saret borgeża, u l-awtoritajiet setghu

jistrieħu fuq din tal-aħhar biex iżzomm 'il bogħod, f'kontroll, il-komunizmu.

Is-sena 1848 hija l-qofol ta' kollox; rat il-moviment demokratiku nazzjonali fil-Ġermanja jkun abortit, il-qawmien proletarju fi Franza, id-disfatta tal-Kartiżmu fl-Ingilterra, u l-pubblikazzjoni tal-Manifest Komunista. Fl-aħharnett, l-effett ta' dawn il-ġrajjet kien momentarju, iżda xi whud mis-sinjali l-aktar importanti għall-futur kien nnotati mhux tant ċari minn Marx u Engels. It-tnejn kienu strahu fuq is-suċċess ta' rvell demokratiku fil-Ġermanja, li mbagħad jingħaqad mal-Kartiżmu fl-Ingilterra u l-'komunizmu' fi

Imma dan kollu ma ġarax. Il-Manifest kien ġabar fuq fuq it-twemmin avanguardist radikali, iżda dan l-elit kien imxerred dizilluż bil-ġrajjet tal-1848. Sas-snin sittin l-uniċi nies li baqgħu jemmnu fil-'komunizmu' tal-Manifest kienu grupp ta' emigranti politiċi Russi f'Geneva, u dawn kienu segwaċi ta' Bakunin.

Il-ġrajja prinċipali tas-snin 1860 kienet bla dubju r-rikostruzzjoni tal-moviment demokratiku fuq bażi soċjali ġdida. Fis-snin 1840jiet kien hemm koalizzjoni demokratika iżda ftit kellha x'taqsam ma' soċjalizmu. Kien hemm ukoll moviment 'primitiv' tal-haddiema li hafna drabi daqqas 'demokrazija' ma' 'komunizmu'. Sas-snin 1860jiet inholoq kurrent liberali-radikali qawwi fost il-haddiema. Fl-Ingilterra u l-Istati Uniti tal-Amerika,

l-ghaqdjet tal-haddiema, fil-bieċa l-kbira, aċċettaw il-liberalizmu, iżda fl-Ewropa dawn kienu aktar favur demokrazija soċjali. Is-soċjalisti bikrin kellhom jikkonvertu lill-klassi haddiema lejn l-ideat tagħhom. F'xi nhawi rnexxielhom, f'ohrajn fallaw.

Fl-Ingilterra fallaw għal kollox. Franza pprovdit ix-xena ta' serje ta' diżastri mdejmijin, mill-ġranet tal-1848 sal-Komun ta' Pariġi.

Fi Franza, rilevanza kontinwa għar-Rivoluzzjoni Franċiża kienet kwestjoni għal moviment tal-haddiema. Żewġ veduti differenti kienu mantnuti u possibbli; waħda li r-Rivoluzzjoni u, speċjalment, it-tmexxija tal-Montanji bejn l-1793 u l-1794 kienet il-mudell sodisfaċenti għal fażi ta' 'dittatorjat proletarju'. Din saret il-fidi komunista. It-tieni waħda kienet li l-Gakobiniżmu kien irrilevanti għal 'organizzazzjoni tax-xogħol' u kellu jkun abbandunat għal kollox.

Buonarroti

Flimkien ma' dawn id-demokratiċi, is-soċjetajiet sigrieti stabbiliti minn Auguste Blanqui (1805-1881) u Filippo Buonarroti (1761-1837), bis-segwaċi ta' haddiema u studenti radikali, komplew it-tradizzjoni Babouvista ta' dittatorjat ta' minoranza.

Iżda veru li l-proletarjat kien minoranza? Jiddependi mid-definizzjoni tat-terminu. Blanqui daqqas lil dawk li jahdmu, inkluzi artigjanji, bhala proletarji. Iżda f'dawk iż-żminijiet, il-haddiema ndustrijali kienu klassi ta' minoranza, u li l-haddiem irid jiffirma alleanza mal-klassi medja u mal-bdiewa biex jikseb maġġoranza elettoral.

Sadanittant, il-kunċett ta' kolp ta' stat xewwiexi baqa' jkun magħżuż mill-Blanquisti. Il-perspettiva ta' rvell armat ma beżgħahomx. Il-Blanquisti rragunaw, għala l-poplu ma għandux iqum kontra l-oppresuri? Għal xi żmien, Blanqui anke ppperswada lil Marx li kien possibbli li jinqabzu l-proċeduri tal-proċess demokratiku. Wara, it-tnejn li huma, Blanqui u Marx, qabdu toroq differenti.

Jekk Blanqui kien favur tradizzjoni Babouvista u Louis Blanc (1811-1882) favur soċjalizmu demokratiku, Pierre-Joseph Proudhon (1809-1865) huwa deskritt bhala wiehed mill-missirijiet tal-anarkizmu. Fil-kitbiet voluminużi ta' Proudhon, wiehed isib espressjonijiet iebesin. Il-kitbiet tiegħu kienu diversi, primarjament kontra l-awtorità tal-istat u l-knisja.

Huwa ma kienx waħdu li ppriedka ateizmu militanti, imma kien Blanqui li ppopolarizza l-ghajta "la Alla u lanqas sid". Imma kien fi Spanja, l-aktar pajjiż Kattoliku fanatiku li l-anarkisti poġġew il-ġlieda kontra l-Knisja.

Lassalle

Ferdinand Lassalle (1825-1864) ma qabilx ma' Marx. Għalih, soċjalizmu rrapprezenta l-interess tal-komunità kollha għaliex poġġa l-ġid komuni 'l fuq mit-talbiet egoisti tal-individwu. Lassalle, avventurier politiku, hares lejn il-moviment laburista biex ipoġġi pressjoni fuq il-gvern u biex ibegħdu 'l bogħod mill-liberali. Minn-naħa l-oħra, huwa ma kellux fidi fl-effikaċċja tat-trejdunjins jew il-kooperattivi tal-konsumaturi. Ir-rimedju tiegħu kien li l-haddiema jsiru s-sidien tagħhom stess.

Matul is-snin 1860jiet, il-hajja politika reġġet hadet is-saħħa, il-moviment tal-haddiema beda jkun reorganizzat.

Seminar Komunista Internazzjonali fi Brussels

F'Ġunju ġewwa Brussell ittella' it-22 Seminar Internazzjonali tal-Partiti Komunisti u tal-Haddiema. Għalih attendew ma' 60 rappreżentant ta' partiti minn madwar id-dinja kollha.

Il-mibki Komunista Ludo Martens kien il-mohħ wara l-inizzjattiva ta' dawn is-seminars li sabu l-bidu tagħhom 1992.

Is-seminar beda b'minuta silenzju lejn wiehed mil-mexxejja tal-Partit Komunista Tunezin li nqatel dan l-aħhar fit-Tuneżija. Il-Partit Komunista ta' Tuneżija għadu jissielet favur

l-emanċipazzjoni tal-klassi tal-haddiema, soċjetà ġusta u stat sekulari.

Waqt id-diskussjoni hareġ biċ-ċar id-distinzjoni bejn dik li hi 'Demokrazija Borgiża' u 'Demokrazija tal-haddiema'. Mil-analizi hareġ li l-borgeżija għandha l-poter assolut u qed tistagħna askapitu tal-klassi haddiema u l-pajjiżi foqra.

"F'soċjetà kapitalista, id-drittijiet tal-klassi tal-haddiema huma kkalpestat. Il-klassi kapitalista qed tftitx swieq godda u tuża mezzi anti-demokratiċi biex tagħmel dan u jekk hemm bżonn

tuża forza militari bhala gara fil-gwerrer kontra pajjiżi sovrani bħal dak ta' l-Iraq, Libja, u Sudan. F'kull kunflitt kien hemm l-interess imperjalista f'dak li hu żejt u riżorsi naturali".

Kif qal Lenin fil-kitba tiegħu "Il-Kapital finanzjarju jahdem għal dominanza, mhux libertà. Ir-reazzjoni politika f'dan il-qasam hija karatterizzata minn politika imperjalista".

Id-diskussjoni trattat wkoll rwol tal-istat f'soċjetà kapitalista, fejn min analizi marxista/leninista l-istat qieghed

hemm biex jservi l-klassi kapitalista billi jimminimizza d-drittijiet tal-haddiema, inawwar is-saħħa ta' Trejdunjins, u jimmina l-hidma legittima li joffru Partiti Komunisti u tal-haddiema fil-ġlieda favur l-emanċipazzjoni tal-klassi tal-haddiema.

Kif qal Marx is-Soċjalizmu biss jista' jwassal għad-Demokrazija, nkella se jkollok il-poter biss f'idejn il-klassi kapitalista jew f'termini oħra 'l-klassi dominanti'.

Il-poter f'idejn il-klassi kapitalista wassal wkoll għal tnaqqis massiv fil-livell tal-ghajxien tal-haddiema u l-familji tagħhom, faqar globalizzat, tkasbir ta' drittijiet tal-popli f'pajjiżi foqra, qtil ta' nies innoċenti biex jiddied il-profitt massimizzat u l-qerda ftit ftit tal-ambjent u l-poplu indigenu.

Is-Seminar għalaq b'numru ta' riżoluzzjonijiet li ġew mressqa mil-partecipanti stess fosthom fuq il-kawża Palestinjana, kontra l-Embargo fuq Kuba, il-qasma tal-Kosovo minn ma' Serbia u l-qasma tas-Sudan, kontra l-politika ta' Awsterità u għal Solidarjetà mal-moviment Komunista, tal-Haddiema u progressiv li qed jigġieled fil-partijiet kollha tad-dinja favur soċjetà ġusta. Il-Partit Komunista Malti pparteċipa f' dan is-seminar.

Editorjal

Newtralità u bidla ta' regim!!

L-ewwel bdejna nisimgħu li jridu jbiddu l-kostituzzjoni u jneħħu l-klawsola tan-newtralità u non-allinjament u issa, li l-gvern jaqbel ma' bidla fir-regim fis-Sirja. Dan huwa kollu perikoluż u min qiegħed jahseb fuq dawn il-linji għandu jahsibha mitt darba. Is-sitwazzjoni internazzjonali qiegħda ssir aktar komplikata b'sinjali ċari ta' konfrontazzjoni ġdida bejn in-NATO u r-Russja. Hawn min isostni li bdejna l-mixxa lejn Gwerra Bierda ġdida. Kulhadd għandu jiftakar kemm serwevna tajjeb in-newtralità u n-non-allinjament fi żmien l-ewwel Gwerra Bierda.

Dwar bidla fir-regim, iż-“zghar” tal-Partit u l-gvern Laburista għandhom jitgħallmu mill-imghoddi u jaqisu x'sofra l-poplu meta l-pajjiżi tan-NATO għamlu minn kollox biex f'Malta jkun hawn bidla fir-regim u jitneħħa l-gvern Laburista fis-snin 70 u 80. Ip-pumpjaw il-miljuni biex jiffinanzjaw l-oppozzjoni għal gvern li ma ridtx ibaxxi rasu għad-diktat tan-NATO u mexxa lil Malta lejn il-progress u l-prosperità f'baħar mill-iktar imqalleb. Mhux hekk biss imma kien hemm xamma ta' pjani ta' attentati ta' kolp ta' stat. Per eżempju kien il-gvern Ingliż stess li għarraf lill-gvern Malti li kellu ħjiel li kien qiegħed jinħema pjan bħal dan u li dan kien qiegħed isehh fi Franza.

Kull bidla ta' regim issir mill-poplu u mhux mill-barrani li jhallas u jixpruna l-inkwiet fil-pajjiż. Il-grajjiet riċenti wrewna li l-bidliet fir-regimi li sehħew għax xprunati mill-barrani ma wasslu ebda ġid għall-popli, imma ġid għal dawk li hatfu ż-żejt u r-riżorsi tal-pajjiżi u hallew sitwazzjoni ta' nkwieta u periklu għal regjuni shah, fuq kollox il-Mediterran. Is-sitwazzjoni fil-Mediterran qiegħda kuljum tmur mill-ħażin għall-agħar u min ixaqleb ma' xi naha, se jispicċa l-għadu tan-naha l-oħra.

Il-pajjiżi Gharab m'għandhomx memorja qasira u żgur li jiftakru li Malta dejjem kien il-ponta tas-sikkina ippuntata lejn sidirhom. Hekk ġara fi żmien il-Kavallieri u hekk ġara fil-gwerra tas-Swejz. F'din is-sitwazzjoni, Malta tehtieg mexxejja għaqlija li jharsu lejn l-interess tal-poplu Malti u mhux ibaxxu rashom għall-ordnijiet ta' l-Ewropa u l-Istati Uniti li l-ghan tagħhom mhux ħlif l-eġemonija fuq il-pajjiżi Gharab għax dawn għandhom iż-żejt.

Iċ-ċittadin fiċ-ċentru tat-'Tieni Repubblica'

MINN MARK MONTEBELLO

Id-diskors li qiegħed isir 'l hawn u 'l hinn f'Malta dwar it-twaqqif tal-hekk imsejha 'Tieni Repubblica' aktarx jinsab mingħajr direzzjoni. Ngħidu aħna, mhux iħar biex inhuma mdejjin xi whud bil-Kostituzzjoni attwali ta' Malta. Jgħidu li jridu jbidduha, iżda ma jgħidux kif jew fejn. Aghar minn hekk, lanqas ma jidher ċar x'ideoloġija prinċipali għandha thaddan is-suppott Kostituzzjoni l-ġdida. Jgħidu li din il-Kostituzzjoni se twaqqaf dak li qiegħdin isejhu t-'Tieni Repubblica', iżda, għal darba oħra, ma jgħidulniex kif jew fuq liema prinċipji se jsir dan.

Dan jurina li, jekk ma nasalx biex ngħid li r-'riformaturi' għandhom ideat konfużi f'dan ir-rigward, żgur li nkun ġustifikat li ngħid li l-ideat tagħhom mhumiex ċari. Għallanqas mhumiex ċari għalina ċ-ċittadini. Xi whud minna jafu biċ-ċert li xi hadd minn wara l-kwinti qiegħed jirrevedi l-Kostituzzjoni u jahdem il-kitba ta' Kostituzzjoni ġdida. Intenni: *minn wara l-kwinti*. Għax s'issa hadd ma jaf x'reviżjoni qiegħda ssir, b'liema mod, f'liema partijiet tal-Kostituzzjoni u fuq liema linji. Spekulazzjoni hawn kemm trid, u tifhimha, iżda din aktarx qiegħda ssir minn nies li mhumiex involuti fil-proċess ta' revizjoni. Donnu li, minbarra l-ftit li qed iħejju l-kitba ta' Kostituzzjoni ġdida, hadd aktar ma hu informat dwar x'inhu jsir.

Dan hu l-mod kif isiru jew se jibdeu isiru l-affarijiet f'-'Tieni Repubblica'? Fis-satra? Minn wara dahar kulhadd? Jekk inhu hekk, ma nistax nifhem x'-'Tieni Repubblica' se tkun din, jekk hux wahda aghar minn ta' qabilha. Dan il-mod paternalistiku ta' kif qiegħdin isiru l-affarijiet, b'xi hadd li jħejjilna l-aktar strument legali importanti u essenzjali għall-hajja soċjali u politika tagħna, imbagħad jagħtihielna biex noqogħdu nomogħduha, ma tantx jehber tajjeb għal kif qiegħdin jizviluppaw l-affarijiet.

F'dan il-kuntest, il-kelma 'rifoma' saret qisha mantra. Riforma f'dak is-settur, riforma fis-settur l-ieħor, riforma 'l hawn u riforma 'l hemm. Għandi l-impressjoni li din il-kelma qiegħda tintuża b'wisq laxkezza. Xi whud żgur li qiegħdin jithaddtu dwar riforma meta lanqas biss jafu d-definizzjoni tal-kelma. Hu l-hekk imsejha riforma fil-qasam tal-amministrazzjoni tal-ġustizzja. F'Mejju li għadda nħareġ dokument li għamlet il-proposti għal din ir-'rifoma'. X'rajna f'dan il-dokument? Inkluda xi tip ta' riforma? Lanqas xejn. Anzi, il-kummissjoni li hejjietu ddecidiet li, flok tagħti aktar setgħa liċ-ċittadin, issahħah u tqawwi l-predominju u l-intokkabbiltà tal-ġudikatura. Mhux talli d-dokument ma jissuġġerixxi ebda riforma, anzi bil-maqlub johloq *kontro-rifoma* għal dak

li digà jezisti. Huwa ċar li l-membri tal-kummissjoni lanqas biss jafu xi tfisser il-kelma 'rifoma'. Hasbuha tfisser sempliċi bidla, adattazzjoni, modifika, alterazzjoni, aġġustament, emendazzjoni, revizjoni.

Iżda 'rifoma' ma tfissirx hekk. Riforma tfisser li dak kollu eżistenti se jiġi organizzat madwar prinċipju differenti minn ta' qabel. Jekk dan il-prinċipju jibqa' l-istess wieħed, allura ma tistax tithaddet dwar riforma. Tista' tithaddet dwar bidliet, adattazzjonijiet u l-bqija, imma mhux dwar riforma. Issa fid-dokument li semmejt għall-hekk imsejha 'rifoma' fil-qasam tal-amministrazzjoni tal-ġustizzja, mhux talli m'għandekx bidla ta' prinċipju li madwar jiġu organizzati l-affarijiet, iżda għandek tishih tal-istess prinċipju

ta' qabel; mhux biss m'għandekx prinċipju differenti, iżda għandek aktar issikkar madwar il-prinċipju l-antik tas-supremazija, l-impenetrabbiltà, is-sigurtà u l-invulnerabbiltà tal-ġudikatura.

Is-suspett tiegħi hu li min qiegħed jittellem dwar 'rifoma', mhux biss m'għandux f'moħħu ebda riforma, iżda lanqas jifhem li riforma vera u proprja tehtieg thejjija u bażi filosofika jew, jekk trid, ideoloġika friska u qawwiya. L-hekk imsejha 'rifoma' li suppost qiegħda ssir, bħal fil-każ ta' dik fil-qasam tal-amministrazzjoni tal-ġustizzja qed tinħadem minn nies li, anki jekk f'ċerti każijiet mhumiex ta' età kbira, huma ta' mentalità hekk arkajka u antikwata, jew għallanqas ta' mentalità hekk dilettanteska fil-filosofija politika, li minnu nnifsu dan il-fatt jimmina kull kunċett jew possibbiltà ta' riforma.

Ir-rifoma li welldet il-Kostituzzjoni tar-Repubblika fl-1974 kienet tassew riforma. Għax organizzat l-aktar strument legali ewlieni ta' pajjiżna madwar prinċipju differenti għal kollox minn dak li kellha l-Kostituzzjoni tal-Indipendenza tal-1964. Filwaqt li l-Kostituzzjoni tal-1964 kienet maħsuba l-aktar biex toħloq nazzjon bi stat sovrani, dik tal-1974, filwaqt li organizzat il-kunċett ta' stat u nazzjon madwar il-prinċipju tax-xogħol, kienet maħsuba sabiex issahħah l-istituzzjonijiet tal-pajjiż. Jekk il-kostituzzjoni l-ġdida—tas-suppost 'Tieni Repubblica'—se tibqa' thaddan din il-filosofija, anzi b'mod li ssahħaha aktar milli hi, allura l-hekk imsejha 'rifoma' ma tkun riforma xejn, iżda fil-fatt 'kontro-rifoma'.

Biex tabilhaqq il-kostituzzjoni l-ġdida tkun għamlet pass kostituzzjonali sinifikanti 'l quddiem, allura jehtieg li jinbidel il-prinċipju li madwaru tinbena. Dan il-prinċipju għandu jkun iċ-ċittadin. Titwaqqaf tabilhaqq Tieni Repubblica jekk l-istituzzjonijiet ma jibqgħux aktar iċ-ċentru tal-kunsiderazzjonijiet kostituzzjonali tagħna, iżda minflokhom jiehu posthom iċ-ċittadin. Din tkun tabilhaqq riforma fejn aħna ċ-ċittadini kostituzzjonalment nitqiegħdu bħala s-sidien veri u proprji ta' pajjiżna u tal-istituzzjonijiet tagħna.

Fi kliem ieħor, dan ifisser li s-setgħa deciziva li bħalissa tinsab f'idejn l-istituzzjonijiet—inkluz il-parlament, il-

L-Għaqda Żminijietna -Lehen ix-Xellug

Żminijietna -Lehen ix-Xellug huwa moviment xellugi u jinkludi membri tal-Partit Komunista, il-Partit Laburista, l-Alternativa Demokratika, ħaddiema, akkademici, studenti, trejd unionisti, ġurnalisti u pensjonanti.

Żminijietna hija l-lehen tax-xellug. Il-mira ewlenija hi li l-għaqda jkollha preżenza ikbar fis-soċjetà permezz ta' attivizmu minn perspettiva xellugija, b'emfażi fuq il-prinċipji ta' l-ugwaljanza, ġustizzja soċjali u sostenibilità ekoloġika.

Din ir-rivista hija wahda mill-ħidmiet ta' l-Għaqda u wieħed jista' jabbona permezz ta' ċekk jew money order ta' €5 fl-indirizz: P.O Box 35 Sliema. SLM1000

Kull korrispondenza għandha tintbagħat fl-indirizz ta' hawn fuq jew zminijietna@yahoo.com

Il-kitbiet fir-rivista huma l-fehmiet u opinjonijiet tal-kittieba u mhux bil-fors jirriflettu l-policy ufficjali ta' l-Għaqda Żminijietna. Ir-riklami huma bi ħlas.

Il-gazzetta Żminijietna hija pubblikazzjoni ta' kull tlett xhur ta' l-Għaqda Żminijietna. Disinn KoPri Koperattiva u stampar Union Print, Marsa.

qrati u l-entitajiet ta' kontroll—tinghata *libna* ċ-ċittadini. Inkunu *aħna* li nibdeu niddeciedu f'kollox u mhux jiddeciedu għalina. Ikun *tagħna* r-rwol ewlieni kif ngħixu u ma ngħixu u mhux ikun haddieħor li għandu dan ir-rwol. Inkunu *aħna* l-istituzzjoni ewlenija tal-pajjiż u mhux persuni legali li jirrapprezentaw l-intenzjonijiet u r-rieda tagħna.

Biex nerga' nieħu l-eżempju tad-dokument tas-suppost 'rifoma' fil-qasam tal-amministrazzjoni tal-ġustizzja, mhux talli aħna ċ-ċittadini ma nitqiegħdux fiċ-ċentru tal-amministrazzjoni tal-ġustizzja, iżda talli nitqiegħdu aktar *fil-ġenb* milli ninsabu issa! Mhux talli ma ningħatawx aktar setgħa, iżda talli *titheħdilna* aktar milli għandna llum! Ftakar li l-proposti li jsiru f'dan id-dokument huma whud mil-proposti li jsiru parti mill-Kostituzzjoni l-ġdida tat-'Tieni Repubblica'! Jekk dan hu indikazzjoni ta' kif se ssir ir-'rifoma', allura ninsabu fuq mogħdija li se tibkkinna.

Il-Kostituzzjoni l-ġdida *aktar setgħa* liċ-ċittadin trid tagħti jekk se twaqqaf it-'Tieni Repubblica'. Din hi l-filosofija li trid tanima r-riforma: li aħna ċ-ċittadini ma nibqgħux qisna qaddejja tal-istituzzjonijiet, iżda li l-istituzzjonijiet jiġu kostituzzjonalment rikonoxxuti bħala qaddejja tagħna; mhux qisna aħna neżistu *għalihom*, iżda li huma jezistu *għalina*. Jekk ma jkunx hekk—jekk aħna ċ-ċittadini ma nitqiegħdux fiċ-ċentru, li permezz tagħna u għalina jezisti l-apparat soċjali u politiku kollu—allura jkun aħjar jekk ma ssir 'rifoma' xejn u nibqgħu b'li għandna.

“Aktar Haddiema qed jifhemu l-htiega tal-għaqda fil-Unjin”

L-intervista ta' llum tlaqqana ma' Tony Zarb, Segretarju Generali ta' GWU, unjin li hi protagonista fil-ġlieda kontra l-prekarjat. Is-segretarju ġenerali fil-bidu ta' l-intervista qal li l-General Workers Union se tagħlaq 70 sena b'hidma kontinwa fil-interessi tal-haddiema u tal-pajjiż. Qal li l-GWU kienet hemm għal 70 sena shah u se tibqa' hemm għas-snin li ġejjen.

Id-dinja tax-xogħol qed tinbidel. Kif qed tharsu lejha din il-bidla?

Xi haġa li twegġani hafna hija li sfortunatament għaddejna minn perjodu fejn għan-numru kbir ta' snin il-haddiem infetta ruhu bil-marda tal-“egoizmu”. Allura ma baqax dak il-haddiem li jkun solidali ma' siehbu biex flimkien itejjbu l-kundizzjonijiet tagħhom u jaqbu għal xulxin. Din xi haġa li twegġani hafna jien. Kien hawn Gvern lemini li rnexxilu bil-politika tiegħu jinjetta fid-demm tal-haddiema il-marda tal-“egoizmu”.

Kompla jghid li hu ma jaqtax qalbu, li bil-mod il-mod għad ir-rota terġa ddrur u l-haddiem jibda jerga' jifhem li mingħajr l-għaqda u solidarjeta' ta' bejniethom ma jistax jkompli miexi l-quddiem. Fl-ahhar snin il-ġlieda li għamlu l-haddiema kienet l-aktar biex iżommu dak li kisbu fil-passat, mhux biex itejjbu l-kundizzjonijiet tagħhom. Tajjeb ngħidu li l-haddiem qala' daqqa kbira wkoll meta f' Malta b'dew dehlien il-“personal agreements”, fi kliem sempliċi il-ftehim individwali bejn haddiem u min ihaddem. Fejn dawn hadd ma jaf xi ftehm mal-haddiema. Haddiem ma' haddiem ma jaf xi ftehem Min ihaddem ma siehbu u hawnhekk jibda jidhol id-dubju, l-ghira u għalhekk kienu wasslu f'pożizzjoni li l-haddiem jitlef is-sens ta' solidarjeta'.

Fil-prezent qed naraw firxa ta' haddiema jissiehbu fil-Unjins, x'tahseb li qed iwassal għal dan?

Tony Zarb qal li bil-mod il-mod il-haddiem qed jinduna bl-izball li għamel meta beda jemmen li jista' jgħix waħdu u mhux ma' shabu, u jidher li llum il-haddiem qed jibda jemmen li waħdu mhux b'sahħtu, huwa vagabond; waħdu ma jmurx il-quddiem, imma jmur lura.

B'sens ta' kuntentizza Tony Zarb kompla jghid li l-haddiem qed jifhem aktar il-bżonn li jingħaqad flimkien, speċjalment li jissiehbu partikolarment fil-GWU huma minn firxa wiesgħa ta' postijiet tax-xogħol. Tajjeb ngħidu li postijiet tax-xogħol b'numru kbir ta' haddiema, bħalma kellna fil-imghoddi, fi żmien it-tessuti, dawk ftit li xejn għadhom jezistu. Ftit huma dawk il-postijiet tax-xogħol li jaqbu l-elf haddiem. Illum iktar morna għal gruppi zghar ta' haddiema. Allura int llum trid torganizza għal dawn il-bidliet, anke bħala unjin, kif ha tiddefendi issa mhux iktar gruppi kbar

ta' haddiema, imma li tibda tiddefendi gruppi zghar ta' haddiema.

Kompla jghid li dawn il-bidliet jagħtuna aktar xogħol għax fejn qabel kellna post tax-xogħol li kellu elf ruh u jsir ftehim kollettiv li jikkaverja l-elf ruh, illum dawk l-elf ruh ġew mijiet u għalhekk irridu naghmlu aktar ftehim kollettivi biex nikkertarjaw għal dawn il-gruppi. Però dawn huma realtazjiet li qed jseħħu fid-dinja tax-xogħol u bħala Unjin rridu nahdmu f'dan ix-xenarju ġdid.

Tashseb li t-theddida li hemm fuq il-ftehim kollettivi fl-Ewropa, li jiġu żmantellati, qed issehh f'Malta wkoll?

Hawn Malta għandna numru ta' ftehim kollettivi. Fil-prezent, is-sebgha taqsimiet tal-GWU jagħmlu b'kollox il-fuq minn sittin ftehim kollettiv kull sena. Dawn ikopru numru kbir ta' haddiema. Qal li tajjeb ma ninsewx li Unjin tinneogzja ftehim kollettiv kull tlett snin. Il-maġġor parti assoluta tal-ftehim kollettivi huma fil-privat. Prezentament qed nikkertarjaw wkoll għal gruppi zghar ta' haddiema. Illum qed jiġu gruppi ta' haddiema għandna, u anke membri tagħna bil-kuntratt f'idhom qabel ma jiffirmaw, biex ahna ntuhom il-pariri tagħna fuq dak il-kuntratt. Kif qegħdin jagħmlu wkoll haddiema ndividwali. Tony Zarb rrikonoxxa magħna li jidher li f'Malta n-numru ta' ftehim kollettivi qed jerga' jizdied u mhux jonqos.

Kemm hu faċli li tagħmel ftehim kollettiv għall-haddiema fejn it-terminu ta' mpjieg mhuwiex regolari, igifieri fejn il-haddiem qed jithaddem bil-kuntratt defenit jew part-time?

Tony Zarb qal li f'dan il-qasam qed issir taqliba sostanzjali. Din ha norbotha max-xogħol prekarju. Sa ftit tax-xhur ilu, ahna konna nappellaw il-haddiema biex jiġu għandna b'każi ta' abbużi fuq il-post tax-xogħol. Il-haddiema kienu jiġu għandna, però meta ngħidulhom li ahna se nibdew nindirizzaw il-każ tagħhom, ma jtoniex permess li mmexxu l-każ għax jibzghu li jitkeċċew. B'sodisfazzjon ngħid, li bil-perssoni kontinwa li għamlu u li qed naghmlu, hafna haddiema qed jiġu għandna b'abbuż ta' prekarjeta', u jghidulna biex immexxu

l-quddiem il-każ tagħhom. U allura dan ifisser li hafna haddiema mhux qed jibzghu.

Kompla jghid li tajjeb ngħidu li hawn l-impresjoni li l-prekarjeta' qiegħda biss fl-oqsma tal-careworkers, ta' tindif u sigurtà; meta l-problema tal-prekarjeta' hi mifruxa aktar minn hekk. Għandna prekarjeta' fl-oqsma tal-ospitalità (lukandi u ristoranti), fil-qasam tax-xufiera, fejn hawn xufiera li jithallsu b'€1 biss fis-siegħa. Ukoll f'dawk l-oqsma tax-xogħol fejn il-haddiema jahdmu bħala skrivani, jew f'hekk imsejja 'white collar jobs'.

Tony sahaq, li għall-ewwel darba, għandna numru ta' haddiema, li bil-kampanja tagħna ta' 'name and shame', l-emplojer tagħhom ġie jiltaqa' magħna u ftiehmna li jsir ftehim kollettiv għall-haddiema. Din kienet l-ewwel waħda ta' din ix-xorta. Igifieri l-perssoni li qed naghmlu ahna qed tagħmel ġid. Tajjeb ngħidu li x'hin jiġi ffirmat il-ftehim kollettiv, nkunu qridna għal kollox il-prekarjeta' fuq il-post tax-xogħol.

Kumpanija oħra li kienet qed thallas l-overtime siegħa/siegħa, irrangajna magħha biex il-haddiema jithallsu bir-rata propja. Kumpanija oħra tas-sigurtà se jtona rikonoxximent bħala Unjin biex jiffirmaw magħna ftehim kollettiv. Dan hu frott tal-kampanja "name and shame". Issa rridu nibdew nidhlu f'postijiet ġodda. Issa ha nibdew nifirxu fuq il-lukandi u ristoranti.

Id-definizzjoni għal GWU tax-xogħol prekarju x'inhil?

Jien ma nifrid ix-xogħol prekarju ma' l-abbuż. Jien narahom bħala haġa waħda. Igifieri kemm meta wiehed jabbuża mil-liġi tax-xogħol, u anke meta wiehed jabbuża anke jekk ma hemm xejn fil-liġi. Allura inti dan il-fenomeni trid tarah fit-totalità tiegħu. Igifieri ahna nħarsu lejha b'dan il-mod.

Tony kompla jispejja li f'Malta hawn min jghid li m'hawnx defenizzjoni ċara ta' xogħol prekarju. Ahna ngħidu li hawn. Naqbdur dak li qed tghid ILO li hemm xi għaxar punti fuq dan il-qasam u nittrasferixxu dawn il-punti fil-liġi Maltija tax-xogħol. Igifieri li ma hawnx defenizzjoni mhu veru xejn. ILO anke titkellem fuq xogħol b'kuntratt defenit. Ahna bħala Unjin naqblu li "iva", it-tul taż-żmien ta' meta haddiem, l-impjeg tiegħu/tagħha jinbidel minn impjeg b'kuntratt defenit (short term contract) għal wiehed indefenit (regolari) jinaqqas. Dan biex jitnaqqas aktar l-abbużi.

Tajjeb ngħiduha din, qal Tony Zarb, li hafna mil-kuntratti li jhaddmu b'xogħol prekarju huma dawk mahruġa mil-Gvern preċedenti. Kuntratt partikolari jghid li l-kuntratt għandu jingħata lil dik il-kumpanija li l-inqas li titfa' l-offerta. Mhux biss, l-kuntratt jghid wkoll illi r-rata ta' hlas m'għandiex tkun differenti bejn dawk li huma hinijiet normali tax-xogħol u hinijiet tax-xogħol li jahbtu fi hdu u festi. Dan għalina l-GWU huwa abbuż. Nista' ngħid li sa llum imexxilna nwaqqfu hames kuntratti mahruġa mil-gvern preċedenti. Il-gvern ġdid preżenti

qabel magħna li l-kuntratti jiġu rtirati halli jiġu riveduti.

X'inhuma l-proposti tagħkom biex dawn l-abbużi jitwaqqfu?

Bħala GWU qed ngħidu li kumpanija fit-tender trid tniżżel il-kundizzjonijiet tax-xogħol li se thaddem il-haddiema bihom. Qed ngħidu wkoll li l-kwota tal-flus fi tender għandha tiġi maqsuma fi tnejn. Parti li għandhom x'jaqsmu mal-kundizzjonijiet tal-haddiema u l-parti l-oħra huma l-ispejjeż biex topera s-servizz. Il-kuntratt ta' dawk il-kumpaniji li ma jonorawx il-kundizzjonijiet tal-haddiema għandu jitwaqqaf immedjatament u l-kumpanija ma tithallix terġa titfa' l-offerta.

Ma' dawn qed ngħidu wkoll li għandha tidhol liġi li titkellem dwar il-prekarjat. Il-partiti politiċi lkoll jikkellmu kontra l-prekarjat, għalhekk qed *nistennew issa li l-partiti ma jibqgħux aktar spettaturi imma jsiru protagonisti*. Sahaq li dawn biex jkunu protagonisti jridu jmorru fil-Parlament u jiftehm bejniethom sabiex jfasslu u jintroduċu liġi kontra l-prekarjat.

X'inhil l-pożizzjoni tagħkom għall-istrateġija tal-gvern JOBS+, u x'tahsbu fuqha?

Tony Zarb qal li ahna rridu naddottaw il-mudell Skandinav f'din l-istrateġija. Il-mudell Amerikan tal-“hire and fire” zgur li mhux se naċċettawh. Lanqas mhu ha naċċettaw li nsiru bħal unjins fl-Istati Uniti li m'għandhom kważi saħħa ta' xejn. Nemmu li l-mudell Skandinav nistgħu wkoll nfasslu għal Malta. Se nibqgħu nishqu bħala GWU favur xogħol diċenti. Infatti qed ngħidu li fl-istrateġija tal-JOBS+ rridu li tidhol klawżola kontra xogħol prekarju. Jekk le, ngħid minn issa li l-GWU mhux se tkun parti f'din l-istrateġija.

“Li mhux qed jindunaw hu li jekk il-haddiem mhux se jkollu xogħol u paga diċenti, l-istess haddiem mhux se jkollu x'jonfoq, u dan kollu jwassal għal sistema ekonomika dgħajfa u soċjeta' prekarja”.

Kif qed taraha tinbidel id-dinja tax-xogħol bl-avanz fit-teknoloġija u outsourcing tal-produzzjoni lejn pajjiżi li għadhom qed jiżviluppaw?

Tony Zarb qal li waħda mid-daqqiet kbar li hadet l-Ewropa kienet fil-fatt 'outsourcing' fejn kumpaniji nvestew il-produzzjoni tagħhom barra mil-Unjoni Ewropeja, f'pajjiżi fejn il-haddiema jithallsu anqas, jithaddmu taħt kundizzjonijiet ta' sweatshops, child labour etc. Dak li gara fil-Bangladesh riċenti, fejn mietu aktar minn elf haddiem minhabba nuqqas ta' protezzjoni fuq il-post tax-xogħol hu stampa ċara ta' kif qed jiżviluppa s-suq tax-xogħol, li dan qed jaffettwa wkoll lill-Ewropa. Outsourcing mhux biss qed isir fil-qasam tal-manifattura, imma anke f'setturi oħra tax-xogħol.

L-istatistika ta' NSO fuq is-suq tax-xogħol f'Malta hi nieqsa minn ċertu nformazzjoni essenzjali, fosthom it-tip ta' mpjieg, meta lkoll nafu li xogħol prekarju- atipiku (b'kuntratt defenit, agency workers, self employed) qed jiżdied. Tahseb li din l-informazzjoni għandha tibda tingabar mil-NSO?

ikompli f'paġna 5

L-ghaqda ta' l-Unjin

ikompli minn paġna 4

Iva, l-GWU wkoll tkellmet sabiex issir reviżjoni ta' l-informazzjoni li tingabar fl-istatistika biex tkun aktar realistika maż-żminijiet ta' llum. Sa llum jitniżżel biss xogħol b'impjeg full-time u part-time. Iġifieri statistika ta' kemm għandna haddiema b'kuntratt defenit ma teżistix. Ahna qed nishqu sabiex din l-informazzjoni tibda tingabar.

Il-pożizzjoni tagħkom dwar il-COLA x'inhil preżentament, meta l-Ewropa għadha qed tqajjem it-thassib tagħha dwarha?

Bhala Unjin nemmu li l-COLA għad hawn b'żonnha fil-pajjiż. Il-COLA mhux biss ittaffi ftit mil-piżijiet fuq il-haddiema u l-familji, imma għib ukoll paċi u stabbiltà industrijali f'pajjiżna. Nishqu li mhux biss ma għandhiex titneħħa, imma għandha tinghata darbtejn fis-sena, f'Jannar u Ġunju. Filfatt riċenti kellna laqgħa mal-ministru tal-finanzi u erġajna qajjimna din il-proposta biex il-gvern jikkunsidraha.

X'inhil futur ta' trejtdjunjonizmu meta fl-Ewropa qed naraw tiġi mbuttata il-politika neoliberali tad-deregulazzjoni tas-suq tax-xogħol. Kif taħseb li se taffettwa l-haddiem din il-politika?

Nista' ngħid li f'Malta l-affarijiet huma kemmxejn differenti, u allahares jidhlu ċertu liġijiet li qed jithaddmu f'ċertu pajjiżi Ewropej. Wiehed jista' jgħid li allahares ma jkunux it-trejtdjunjins li jkomplu jiddefendu l-haddiema. Bi pjaċir ngħid li f'dawn l-aħhar tlett snin qed ikollna average ta' 250 membru għid kull xahar. Iktar ma jgħaddi żmien iktar jidher li l-haddiem qed ikollu fiduċja fil-GWU. L-iktar setturi li għadna qed insibu rezistenza minn Min Ihaddem huma l-kostruzzjoni u franchise industry. L-aktar imma l-kostruzzjoni minhabba haddiema barranin, oħrajn li jahdmu bla ktieb tax-xogħol, immigranti li jhaddmuhom b'mod illegali.

X'inhil l-proposta tagħkom sabiex tiġi riżolta l-problema ta' sfruttament fuq haddiema immigranti?

Ahna qed nishqu mal-Awtoritajiet li jkun hemm pool, ifisser li jekk inti għandek b'żonn tlett haddiema, inti tmur f'dan l-uffiċċju; fejn il-haddiema immigranti jkunu regolati bl-liġi tax-xogħol u mħallsa minn dan l-istess dipartiment, f'dal każ qed ngħidu li l-ETC għandha tiehu hsieb.

X'inhil jzomm in-nisa milli jimmilitaw fi trejtdjunjins?

L-ewwelnett nixtieq li nara aktar parteċipazzjoni tan-nisa fi trejtdjunjonizmu. Nemmen li dak li qed iżommhom milli jagħmlu dan, huwa l-istess commitments li għandhom fil-hajja tagħhom u n-nuqqas ta' miżuri favur il-familja. In-nisa ftit qed jifdallhom hin biex jiddedikawh għal dan il-qasam. Fil-kunsilli u l-eżekuttivi llum għandna ammont ta' nisa. Li nixtiequ imma li n-numru jkompli jikber. Nemmen li l-organizzazzjoni tissahħaħ aktar bil-parteeċipazzjoni ta' aktar nisa.

Tony Zarb għalaq l-intervista b'dan il-kummenti "Ix-xewqa tiegħi hija li sakemm nispiċċa mil-hidma tiegħi bhala Segretarju, l-GWU tkun rebhet il-glieda kontra x-xogħol prekarju".

Skjavitú Modern Tal-Prekarjat

A. Pert

Wara storja twila ta' hajja degradanti fi tbatija harxa u faqar kbir, il-haddiema bdew jitgħallmu li fin-nuqqas tar-rieda solidali kollettiva, qatt ma setghu ndividwalment jiehdu sehem xieraq mil-avvanzi ndustrijali u xjentifiċi li kienu qeghdin jinkisbu għal għid tal-umanità u jinhatfu biss min-nies tal-flus.

Lejn nofs is-seklu 19 twieldu l-ewwel għaqdiet tal-haddiema, li b'sagrifiċċji kbar matul is-seklu ta' wara mmaturaw f'movimenti trejtdjunjonistiċi. Minn hawn, f'hafna pajjiżi l-haddiema sabu t-triq għall-parlament. Bis-solidarjetà ta xulxin fil-hin u l-post propizju, rebhu drittijiet fuq il-post tax-xogħol, li tawhom id-dinjità u l-fibra biex ifasslu strutturi soċjo-ndustrijali u ekonomiċi, u holqu l-welfare states. Dik il-hajja diċenti frott is-solidarjetà ta' bejniethom s'f' imhedda qrib l-aħhar tas-seklu 20 bil-politika neo-liberali tal-lemin, ikkummissjonata direttament min-nies tal-flus u xprunata mill-President Amerikan Ronald Reagan u mis-sinjura Margaret Thatcher tar-Renju Unit.

Biex il-minoranzi tal-flus jiehdu lura s-sopravent li kellhom fis-sekli mgħoddija, kellu jkun attakkat il-kunċett tas-solidarjetà li kien rebbaħ lill-kotra, u kellu jiġi nkoraggjit l-individualizmu egoista li dgħajjef l-ghaqda formidabbli tal-haddiema. Din il-politika tidher ċara mil-istrateġija tal-gvern ta' Thatcher, li mil-ewwel fetaħ attakk frontali fuq il-unjins. Żebļa u pprova jfalli finanzjarjament lil akbar unjin li tirrappreżenta lill-haddiema tal-minieri, biex biha ntimida setturi oħra tax-xogħol halli jnaqqsu

s-solidarjetà attiva tagħhom.

Bil-forza kollha tal-istat ikkonċentrata kontra l-haddiema diżorjentati, witta t-triq biex ipprivatizza l-maġġoranza tal-ażjendi profittabbli statali, u biex nittef is-servizzi tal-welfare state, u ssagrifika

tressaqna b'ritmu perikoluz lejn iż-żmien mudlam fewdali, ta' meta haddiem kien litteralment skjav tad-dominanza nkondizzjonata tas-sid.

Il-libertinaġġ tas-sid magħdud ma' l-effetti tal-għafsieta ta' din il-politika fuq bwiet u mħuħ il-haddiema, rriżultaw fil-vulnerabbiltà tal-kotra li halliet tiżviluppa sistema għida tax-xogħol prekarju. B'hekk is-sigurtà tal-impjeg qed issir haġa tal-passat. Is-suq imtela b'impjegji partajm u b'oħrajn imhaddma minn xahar għal xahar. Kumpaniji hadu vizzju jimpjegaw haddiema bi status ta' self-employed bla protezzjoni ta' xejn. Saru jhaddmu nies b'hinijiet twal bla sahra u bi hłas inqas mill-paga minima. Jimpjegaw b'kundizzjoni li l-haddiem ma jidholx f'unjin. Spiss iċċaqċaq il-qasba tal-famuż "hire and fire".

Fl-isfond tal-welfare state jiddgħajjef, dawn l-inċertezzi tal-impjeg flimkien ma-dhul baxx u nstabbli, qeghdin joppressaw lill-haddiem finanzjarjament u psikologikament, u jaljenawh mill-htieġa urġentissima tal-impenn tiegħu fis-solidarjetà kollettiva għat-taqtiegħa kontra t-theddida ta' dan l-iskjavitú modern.

Għalhekk f'Malta huwa mperattiv li l-appoġġ t'eluf tal-membri l-oħra tagħhom, il-unjins jahdmu mal-gvern għid progressiv, għall-helsien minn din it-theddida. Huwa ta' sodisfazzjoni li jidher li hemm qbil fost il-Unjins u l-Gvern li tiġi ntrodotta liġi kontra l-prekarjat.

Ritratt fuq juri dimostrazzjoni kontra l-prekarjetà organizzata mill-IndustriALL Global Union li tirrappreżenta 50 miljun haddiem minn 140 pajjiż.

l-kundizzjonijiet tax-xogħol għal qliegh massimu tas-sidien. Bil-privatizzar, l-gvern tilef flejjes kbar mil-entrojtu annwali li kellu, u avolja għolla t-taxxi/rati, kellu jcaqqam il-welfare state u anke jkabbar id-defiċit u d-dejn tal-pajjiż. L-aqwa li libera s-suq mil-kompetizzjoni tal-istat u zied l-opportunità għall-monopolji li jkomplu jkabbru l-profitti tal-privat.

Lis-sid privat, il-politika neo-liberali tagħtu wkoll opportunità aqwa biex ikabbar il-qliegh anke minn fuq it-telf tad-drittijiet tal-haddiema. B'dak l-iskop ix-xogħol ġie deregolat b'mod li cahhad lill-haddiem mil-harsien tal-ftehim kollettiv, u nehħilu l-garanzija tal-kundizzjonijiet u sigurtà tal-impjeg. F'Malta rajna setturi ta' xogħol statali jingħataw lill-privat b'kuntratti li jwaqqgħu l-valur tax-xogħol.

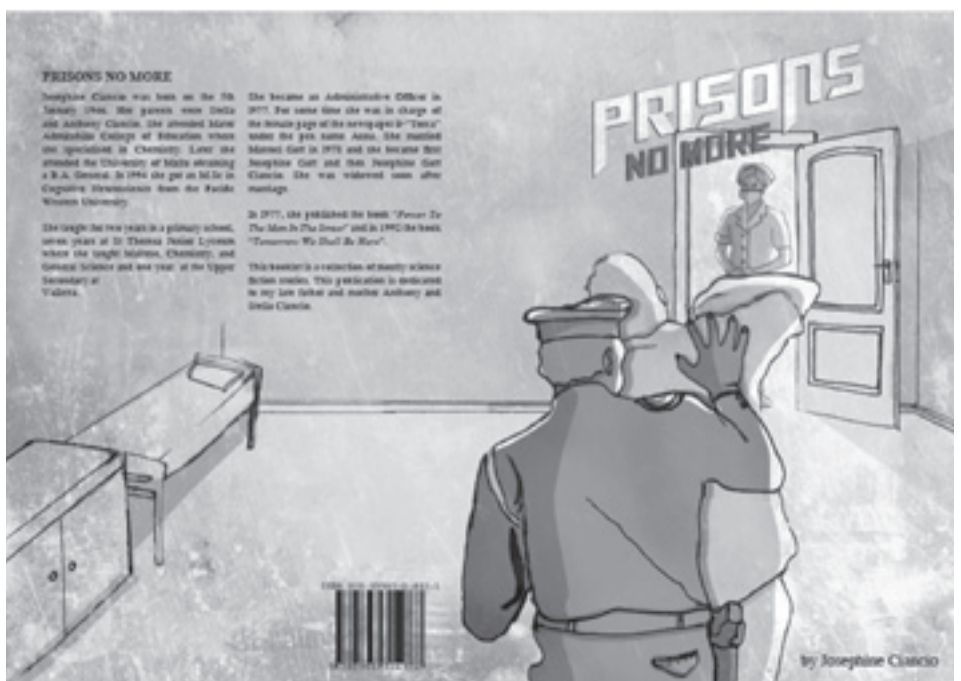
Ir-riċetta neo-liberali gābet lill-haddiem iżjed vulnerabbli li jaċċetta din id-degradazzjoni billi salbitu b'awsterità harxa konsegwenza tal-kriżi finanzjarja li holqot hi stess fil-qasam bankarju dinji. Qed

“PRISONS NO MORE”

Għadu kif ġie ippublikat ktieb “Prisons No More” ta’ Josephine Ciancio. Dan il-ktieb fih gābra ta’ stejjer, il-biċċa kbira minnhom tal-fantaxjenza. “Prisons No More” jitratta dwar kif nistgħu ngħaddu mingħajr habsijiet jew tal-inqas innaqsu hafna minnhom.

Dan hu tiolet ktieb ta’ Josephine Ciancio. Huwa publikazzjoni ta’ KoPri Koperattiva.

Il-ktieb jista’ jinkiseb mingħand il-hwienet ta’ l-Aġenda jew direttament mingħand l-awtriċi fuq 9986 3149

L-inkwriet fit-Turkija:

“Spekulaturi qed jithallew jibnu b’mod selvaġġ”

Micheal Grech jintervista lil Monique Agius, żagħżuġha Maltija dwar is-sitwazzjoni fit-Turkija. Monique Agius preżentament qed taħdem it-Turkija ma’ tfal Roma f’isem is-servizz volontarju Ewropej u ma’ persuni LGBT taħt l-organizzazzjoni KAOS.

M.G. Kemm ilek it-Turkija u x’inhu x-xoghol tiegħek hemm?

M.A. Ilni t-Turkija madwar hames xhur. Bhal issa qieghda naħdem mal-EVS (European Voluntary Service), l-aktar ma’ tfal li huma Roma. Qieghda nagħmel ukoll xogħol ma’ KAOS li hi organizzazzjoni li taħdem ma’ persuni li huma LGBT. Barra milli tiġġieled għad-drittijiet ta’ persuni li huma lesbjani, gays jew trans-gender Torok, din l-organizzazzjoni taħdem ukoll ma’ persuni bhal dawn li huma barranin u li jinsabu t-Turkija. Fost dawn hemm hafna Iranjani li harbu t-Turkija minhabba li ġewwa pajjiżhom huma ddiskriminati u f’periklu serju minhabba l-orjentazzjoni sesswali u l-istil ta’ hajja li jixtiequ jghixu.

M.G. Kif inhi l-qagħda tat-Turkija bhal issa?

M.A. It-Turkija bhal issa għaddejja minn boom ekonomiku. Ix-xogħol qed jizdied, qed jizdied l-investment barrani u fejn qabel hafna Torok kienu jemigraw għal raġunijiet ta’ xogħol, illum it-Turkija qed tiċievi hi n-nies biex jiġu jahdmu hemmhekk. U dawn mhux qed jiġu biss minn pajjiżi qrib fil-Lvant Nofsani jew minn pajjiżi tal-Lvant bhall-Azerbajġan, il-Gorġja u l-eks repubbliki kawkasiċi Sovjetiċi, imma anke mill-Ewropa tal-Punent.

M.G. It-Turkija mela, kuntrarju għal bosta pajjiżi Ewropej, għaddejja minn moment ekonomiku tajjeb. X’inhuma mela r-raġunijiet għalfejn hemm tant protesti?

M.A. Ir-raġunijiet huma diversi. Hemm

raġunijiet marbuta mal-każ immedjat tal-park Geza. Dan huwa wiehed mill-ftit spazji ħodor li baqa’ Istanbul, barra milli hu post fejn jiltaqgħu bosta organizzazzjonijiet taż-żagħżagħ. Din ir-raġuni mbagħad, torbot ma tnejn ohra aktar wiesgħa; il-fatt li bosta spekulaturi qed jithallew jibnu b’mod selvaġġ mill-gvern biex iħaxxnu l-but tagħhom. Barra mill-park Geza, kontroversji kbar qamu rigward il-bini ta’ pont ġdid, kif ukoll

bhala mezz kif żagħżagħ ġejjin minn familji tat-tajjeb jaharbu l-lieva, waqt li ohrajn li m’humiex tant sinjuri ma jistgħux jagħmlu dan.

Hemm imbagħad il-fatt li l-gvern qed idahħal ir-religjon fi sfejjer li fihom, għal madwar disghin sena (minn meta Kemal Ataturk kien issekolarizza l-pajjiż) ma kienitx tidhol. Dan tal-ahħar hu fatt li qed jidher f’bosta sfejjer. Nghidu

M.G. Hemm rabta bejn il-lemha awtoritajra li l-gvern Tork qed jieh u l-fatt li l-applikazzjoni tat-Turkija biex issir membru tal-Unjoni Ewropea giet iffrizata? Wara kollox, sa ftit snin ilu, meta s-shubija tat-Turkija kienet għadha tidher possibli, konna nisimghu ahbarijiet bil-kontra rigward drittijiet tal-bniedem, inkluż ta’ minoranzi (speċjalment dawk religjużi), jiġifieri li l-gvern Tork, inkluż l-gvern t’Erdogan, qed jagħmel progress f’dawn l-oqsma.

M.A. Dan hu punt importanti. Sa ftit snin ilu hafna Torok kienu jaspiraw li jkunu membri tal-Unjoni Ewropea. Din kienet tkun il-qofol ta’ mixja lejn l-Ewropejazzjoni tal-pajjiż mibdija minn Kemal Ataturk. L-iffriżar wassal biex hafna Torok ma baqgħux jaraw post it-Turkija bhala fl-Ewropa, imma fiċ-ċentru tad-dinja Musulmana, speċjalment fil-Lvant Nofsani.

It-Turkija li Erdogan qed jimbotta hi Turkija li tkun xempju ta’ pajjiż Musulman modern. Modern mhux fis-sens li tipprezenta Iżlam progressiv f’dawk li huma drittijiet ċivili, imma f’dak li hu żvilupp ekonomiku. Anzi, kif rajna, f’dak li huma drittijiet ċivili il-pajjiż qed imur lura, biex jogħoġob lil dawk li jridu aktar impożizzjoni tar-religjon. It-Turkija t’Erdogan trid tkun pajjiż modern f’dik li hi ekonomija kapitalista, fejn allura irid ikun hemm enfasi fuq it-tradizzjoni u r-religjon f’dawk li huma aspetti ċivili u soċjali, u immodernizzar f’dak li hu thaddim tal-kapital.

ta’ ajruport iehor għal Istanbul – bini li barra milli ser jagħmel hafna hsara għall-ambjent, hemm bosta (inklużi uffċjali tat-Turkish Airlines fil-każ tal-ajruport) li jsostnu li m’hemm ebda hteġa għalihom.

Barra minn dawn ir-raġunijiet marbuta ma’ ekonomija, li qed tiġi mahkuma minn ftit, u l-ambjent, hemm raġunijiet ohra. Fost dawn hemm li l-gvern qed isir aktar awtoritarju. Ġa kienu nqalghu nċidenti fl-ewwel ta’ Mejju, fejn il-pulizija wżat il-forza b’mod brutali kontra bosta dimostrandanti – incident dan li qajjem reazzjoni qawwija f’hafna partijiet tat-Turkija. Tajjeb nghidu li f’dawn il-każi kollha, il-pulizija m’użatx biss gass tad-dmugh, imma anke kanuni tal-ilma u sparat *bullets* tal-lastiku.

Hemm kwestjonijiet bhal dik tal-oġġezzjoni tal-kuxjenza għal ma jridx jagħmel servizz militari (lieva). Din hi possibli imma biss għal min iħallas somma flus. Allura, hafna qed jarawha

ahna l-gvern għadu kemm għadda liġi li tillimita l-hin li fih jista’ jinbiegħ alkohol. Ir-religjużi qed isahħu l-prezenza tagħhom fl-armata, li tradizzjonalment kienet is-sur tas-sekolariżmu fit-Turkija. Kibru bosta *chains* ta’ hwienet immexxija minn organizzazzjonijiet religjużi. Hbieb barranin li joqgħodu t-Turkija qaluli li, nghidu ahna, llum isibuha aktar diffiċli isibu jixtru bi prezz raġjonevoli prodotti magħmula mill-majjal. Il-gvern donnu qed jimbotta l-idea li biex wiehed ikun Tork kif suppost, irid ikun ukoll Musulman prattikanti.

Dan qed iwassal biex bosta, fost bosta żagħżagħ li qabel ma kellhomx il-kult ta’ Kemal Ataturk, il-figura ta’ missier it-Turkija sekolari saret donnha ikona. Għalhekk, ir-raġunijiet għalfejn bosta qed jipprotestaw huma varji u diversi.

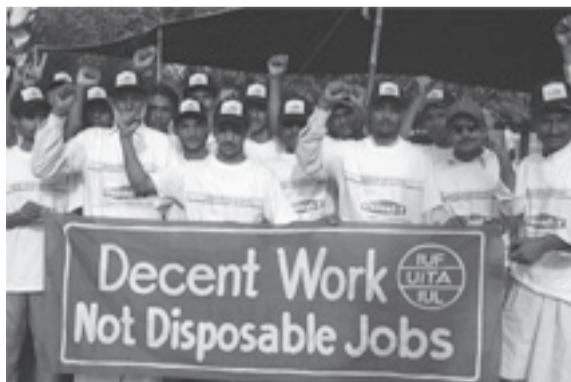
“Jobs+ għandha tfassal strateġija favur impjegi regolari u diċenti”

Zminijietna – Lehen ix-Xellug tinsisti li l-inizzjattiva nazzjonali favur Jobs + għandha tkun wahda fejn il-holqien tax-xogħol jkun wiehed b’termini ta’ mpjieg regolari u pagi diċenti. L-għaqda xellugija saħqet dwar il-bżonn li toghla l-paga minima.

“Huwa mportanti li l-liġi kontra prekarjat tiddaħhal immedjatament u tkun mfassla fuq l-kriterji ta’ ILO”.

“Xogħol prekarju permezz ta’ mpjegi atipiċi, b’kuntratti defeniti, ‘agency workers’, ‘self-employed’ u part-time m’għandhomx jipprevalu fuq dawk b’termini ta’ mpjieg regolari. Impjegi regolari b’pagi diċenti u kundizzjonijiet ta’ xogħol tajba huma

essenzjali għal soċjetà ġusta b’kwalità ta’ hajja għolja”, qalet Zminijietna.

“Politika ta’ ‘workfare’, li permezz tagħha il-welfare isir kundizzjonali tista’ twassal għal sitwazzjonijiet fejn haddiema qegħda jiġu offruti xogħol prekarju”.

Zminijietna tishaq dwar il-bżonn li toghla l-paga minima. “Dan ikun ta’ benefiċċji kemm għall-haddiema kif ukoll għall-ekonomija minhabba li haddiema li għandhom dhul baxx ikollhom iktar dhul disponibbli, li jista’ jiġġerena tkabbir ekonomiku”.

L-għaqda xellugija saħqet li l-kuntratti pubbliċi kollha, kemm tal-Gvern kif ukoll tal-kunsilli lokali, għandhom ikunu suġġetti għall-legislazzjoni li ma tippermettix xogħol prekarju.

Discover CUBA

JOSE MARTI EURO BRIGADE

*Participate in a 2-3
Week Voluntary
Work & Holiday
Experience in Cuba!*

Members of the Malta
Cuba Society will be
guests of ICAP - the
Cuban Friendship Institute

For more information send an
e-mail to maltacuba@gmail.com

www.maltacuba.com

Thinking the Apocalyptic Unthinkable

Sammy Camilleri
Ontario, Canada.

Whether our 'civilization' will survive this century is now – or should be – the main concern of everyone. It's no longer a far-fetched chicken little "the sky is falling" bugaboo. Enough evidence has been found to show us beyond doubt that the next several decades will be the most perilous to confront humankind since the dawn of recorded history.

So many global threats loom ahead that the chance we can avoid their combined devastation is minimal. They are rapidly converging. Destructive climate change, mostly man made is accelerating. This easily accessible deposit of oil and natural gas that support our way of live are dwindling.

The proliferation of hair-trigger nuclear weapons could unleash a global holocaust. The spread of deadly viruses could trigger a global pandemic. A severe water shortage is developing that threatens the lives of billions. If we are smart enough, diligent enough, cooperative enough, and lucky enough, we may escape most of these catastrophes. We could drastically cut our greenhouse gas emissions and pollution, and so avert the worst consequences of global warming. We could get serious about disarmament, develop vaccines against our microbic foes, and even learn to decontaminate and share our water.

The one threat we absolutely can't avoid, however, is the exhaustion of a gift of nature that our modern "civilisation" was founded and is wholly dependent upon fossil fuel. They are a non-renewable resource, built up over many millennia that we have been squandering for the past century. More deposits are being discovered, but almost all are very difficult to extract and costly to consume.

The supply of easily acquired fossil fuel will start to run out over the next few decades and may be entirely depleted before mid-century. And, long before the last drop goes into the last tank, the ever worsening shortage will cause social, economic, and political upheaval on a colossal scale.

Civilisation as we know it will almost collapse. This apocalyptic forecast will be rejected by most people. As the famous psychologist Carl Jung once observed "People cannot stand to much reality". And that's especially the case when the reality they face challenges most of their assumptions about the world they live in.

It's comforting to look for and cling to tempting escape hatches. Surely the oil and gas will be replaced by alternative forms of energy; solar, wind, tidal, geothermal, hydrogen, and methane and nuclear – especially nuclear. The problem with relying on any of these alternatives, however, is that none of them, or even all combined, will ever provide the cheap effective, and widely available power now derived from fossil fuel. To fully explain the decline of fossil fuel energy and the limitations of all renewables would take a book-length exposition.

That's what Rubin does in the "End of Growth" and what James Howard Kunstler did earlier in his stark and scary book "The Long Emergency". One by one, Kunstler analysed all the alternatives fuels and explained why they won't rescue us. Cheap natural gas supplies, like oil, are also running out. Hydrogen-powered cars and

industries are a pipe dream. A return to the coal may keep some of the economy going, but at intolerable costs to the environment. Hydroelectric capacity could be increased somewhat, and so could nuclear power, but they both depend on plants and machinery that could only manufactured en-masse in a fossil fuel economy (and nuclear power has a deadly and still unresolved radioactive waste storage problem).

Solar and wind energy are attractive alternatives, but they require solar panels, wind turbines, and other equipment that could only be made in large quantities by oil and gas powered factories. As Kunstler points out "The

batteries, the panels, the electronics, the wires, and the plastic all require mining operations and factories using fossil fuels". And the components would have to be transported to the sites of the solar and wind farms by trucks, planes, or ships that now are also fuelled by oil. "Could these systems exist", Kunstler asks, "without the platform of an oil economy to produce them?"

If our governments and corporations decided to face the future energy crisis instead of ignoring it, we do have some hope of making a less chaotic transition. If, say, 20% of our present use of fossil fuel were devoted to making the hardware and component parts that renewable energy sources will need (instead of the current 2%), some of the social and economic convulsion could be abated. There's no sign, however, of such a sudden outbreak of political or corporate enlightenment, so we have to lower our expectations.

We live in a world created by and based on cheap energy. Fossil fuels power fast air, sea, and land transportation. They fuel the massive increase in agricultural output that in turn has permitted the explosive five-fold growth of human population in a little more than a century. All the manufacturing and technological marvels of the past 100 years from telephones to high-definition TV and I Pads, from prop-planes to jet airliners, from ball-point pens to plastic electronic gadgets, all have their origin or creation in cheap fossil fuels.

The days of this "advanced" civilisation are numbered and so is the comfortable lifestyle it has sustained for elite minorities in both the rich and poor nations. Most of the gadgets and services to which we've become accustomed will be lost long before the oil is gone. No more comfortable suburban homes dependent on fossil fuel for heating and car commuting. No more big box stores and malls because the "free trade" that generates cheap labour made-goods from China will have stopped. Our species

doesn't exactly have an admirable record of dealing with scarcities. Instead of sharing shrinking resources with equitably, we tend to fight over them. With drinkable water, arable land, and even food becoming increasingly less available along with the oil, what are the prospects of avoiding horrendous conflicts over diminishing supplies? Not that bright.....

Some pessimistic analysts foresee a future by mid-century in which 80% or more of the planet's present population will have perished – victims of famine, disasters, wars, and ecological blight. The survivors will be those who have set up sustainable communities with

world-wide societal and economic collapse?

The two approaches, of course, are not mutually exclusive, except perhaps for the religious fundamentalist "End-Timers" who have pretty much abandoned any effort to deal with current social, economic, or environmental concerns that are related to what they believe is the imminent second coming apocalypse. Why worry about the depletion of oil, about global warming, about poverty or disease or anything else when the world as we know it is to come to an end soon anyway? We may dismiss these people as fanatical imbeciles, but their numbers are now in millions in the United States, and with their growing political influence, they constitute one of the biggest barriers to effective disaster – averting political action.

We on the Left have to resist a similar tendency to slack off the pursuit of immediate reforms that, even if achieved, wouldn't last more than another few decades.

Why keep opposing globalisation, Free Trade, and other manifestations of corporate power if the end of oil is going to bring the whole unfair system crashing down well before mid-century, anyway? Well, if for nothing else, because it is this same excessive corporate power that is forestalling the political action required to prepare for and cope with a post fossil-fuel-future. Fighting poverty and inequality in the short-term and striving to preserve a habitable planet in the long term are not mutually exclusive endeavours. They can be pursued in tandem.

A pertinent question that some may wish to ask in this twilight of our oil-driven civilisation is whether the human race deserves to survive. Considering our irresponsible abuse and misuse of the planet and its resources, not to speak of the callous mistreatment of billions of our fellow humans, what do we have to offer in our defence? What human accomplishment or virtue can we cite that comes close to offsetting all our crimes and failings as a species?

Do we deserve to become extinct, as yet another of nature's biological failures? She made the mistake of endowing us with what we in our hubris call intelligence and we've misused it to vandalise the planet and brutalise most of the creatures on it, including most members of our own species.

Mark Twain, before he died, became bitterly cynical about the human race. Farelly Mowat, a renowned contemporary Canadian author, has become almost as despair as Twain about humankind's future. Or even our right to have a future. Based on their keen observations of human history and behaviour, their scathing appraisals of their species are hard to rebut. Whether the valiant efforts of the "Do-Gooders" are enough to redeem all the terrible violence and villainies perpetrated by the leaders of our species and tolerated if not approved by the majority is a dubious promise.

However, if the scales are still badly overbalanced by the mountains of human evil, perhaps the goodness of a Mahatma Gandhi or a Florence Nightingale or Leonardo Da Vinci or an Elizabeth Fry or a Tommy Douglas might be enough to earn us a stay of execution.

On condition, of course, that we spend the next 20 or 30 years, starting now, doing all we can to save ourselves and future generations.

Il-Wirt ta' Thatcher

Michael Briguglio

Wara li Margaret Thatcher, eks-Prim Ministru tar-Renju Unit mietet, qed nipproponi analiżi tal-wirt tagħha fil-politika tal-lum. Izda l-ewwel, tajjeb li l-ideologija Thatcherista tiġi artikolata.

Thatcher kienet tiffirma parti mill-ideologija tan-'New Right' li kien egemoniku fis-snin tmenin u fl-ewwel snin tad-disghinijiet. Bazikament din l-ideologija għaqdet ideologija neo-liberali ma' ideologija konservattiva.

In-Neo-Liberalizmu jibbaża fuq metodologija ndividualista, fejn il-kejl ta' kollox huwa l-hekk imsejjah individwu razzjonali li jopera fis-suq hieles. Analiżi soċjali li thares lejn klassi soċjali, il-poter, l-istat u antagonizmi soċjali ma tibqax importanti f'dawn il-kuntesti. Minflok jirrenja l-hsieb ta' Hayek u Friedman, li kienu jemmnu li l-ippjanar ta' l-istat fl-ekonomija iwassal għal tiranija. Hassieba oħrajn bħal Marsland għalhekk jipproponu li l-istat ikollu rwol ferm iżgħar mhux biss fil-politika ekonomika, iżda ukoll fil-politika soċjali.

Privatizzazzjoni

Għalhekk, in-Neo-Liberalizmu iwassal għal privatizzazzjoni ta' assi pubbliċi, tnaqqis fin-nefqa pubblika u riformi rigressivi fil-politika fiskali. Il-hsieb hu li dan iwassal għal iktar inċentiv u iktar investment, u fl-ahhar mill-ahhar, it-'trickle down effect'. Izda lkoll

nafu li din it-tip ta' ekonomija iġġib magħha inugwaljanza kbira u qasma bejn il-klassijiet soċjali. Politika li temmen fil-gustizzja soċjali u fl-ugwaljanza ma

tistax tiġi rekonċiljata man-neo-liberalizmu.

Min-naħa l-oħra, ideologija konservattiva fi hdan in-New Right targumenta li l-istat għandu jkollu rwol ikbar f'dak li għandu x'jaqsam mal-morali pubbliċi.

Hassieba bħal Scruton jemmnu li l-istat għandu jippromwovi tip ta' familja tradizzjonali, liema familja, skond dan il-hsieb giet imminata mill-bidliet soċjali mis-sittinijiet 'l hawn, li, fost oħrajn raw attivizmu ta' movimenti femministi u movimenti favur ugwaljanza sesswali. Il-konservattizmu għandu wkoll tendenzi nazzjonalisti u minn

daqbiet xenofobiċi.

Hassieb tipiku u ferm influwenti tan-New Right huwa s-soċjologu Charles Murray,

li jargumenta li l-welfare state wassal għal twelid ta' 'underclass' magħmula l-iktar minn zghazagh irġiel li ma jridux jaħdmu u ommijiet single. Murray jikkritika dak li jsejjah bħala 'welfare dependency' ta' dawn il-gruppi, u għalhekk jemmen li l-welfare għal dawn il-gruppi għandu jispicċa sabiex dawn il-persuni jidhlu fid-dinja tax-xogħol u jiffurmaw familji 'normali'.

Popolizmu awtoritarju

Fit-Thatcherizmu wiehed seta' jara dawn it-tendenzi ideologiki li nfluwenzaw il-politika ekonomika u soċjali. Is-soċjologu Marxist Stuart Hall jargumenta li dan wassal għal 'popolizmu awtoritarju' li kien egemoniku u li rriżulta f' 'sens komun' ġdid b'diskors bħal dak tal-'welfare burden'. Soċjologu ieħor, il-post-Marxist David Howarth jaqbel ma' din l-analiżi, fejn l-egemonija Thatcherista kienet ibbażata fuq punti bħal 'ekonomija hielsa', 'stat b'saħtu', 'nazzjonalizmu', u 'individwalizmu'. L-għedewwa ta' din il-formazzjoni egemonika kienu fost oħrajn, il-unjins u l-intelletwali progressivi.

Illum wiehed jista' josserva l-influenza Thatcherista f'diversi aspetti tal-politika ekonomika u soċjali.

Per eżempju, id-diskors neo-liberali ta' "trickle-down" huwa nfluwenti ferm meta nisimghu Kummissjonijiet Ewropej, gvernijiet u partiti, miċ-ċentru xellug sal-lemin, li jtkellmu dwar il-bżonn ta' inqas taxxi, inqas nefqa pubblika, iktar privatizzazzjoni u welfare iktar ristrettiv u kundizzjonali (l-hekk imsejjah "workfare"). Dan sabiex ikun hemm effiċjenza, inċentiv, u tkabbir ekonomiku li, skond il-profeti tal-profit, 'minnu jgawdi kulhadd'. Dan id-diskors, iżda, huwa nieqes għal kollox minn analiżi ta' l-impatt rigressiv u anti-soċjali ta' din it-tip ta' politika.

F'Malta

F'Malta dan qed narawh sa ċertu punt fil-popolizmu fiskali taż-żewġ partiti ewlenin. It-tnaqqis rigressiv ta' taxxa għal dawk li għandhom dħul għoli, huma ta' detriment għall-fondi pubbliċi, liema fondi huma essenzjali għas-servizzi pubbliċi bħas-saħha, l-edukazzjoni u l-pensjonijiet.

Il-Gvern Laburista ġdid zamm dan it-tnaqqis rigressiv li kien propost b'mod irresponsabbli mill-Gvern preċedenti Nazzjonalista. Issa kif ser jagħmel tajjeb għaž-zieda kbira fid-defiċit? Pajjiżna ser jiehu triq neo-liberali lejn l-awsterità għad-detriment tal-gustizzja soċjali? Nittama li le.

It-Thatcherizmu, iżda, huwa inqas influwenti f'dak li għandu x'jaqsam ma' valuri konservattivi. Minkejja li huma bosta li jhaddnu valuri ta' dan it-tip, il-mewġa progressiva favur drittijiet ċivili qed twassal biex bosta pajjiżi qed idahhlu riformi bħal żwieġ għal koppji ta' l-istess sess. Hawnhekk għandna eżempju haj li l-istorja tista' tinkiteb mill-movimenti li jemmnu li soċjetà oħra hi possibli.

Jekk xejn, minn Thatcher nitgħallmu li politika mingħajr avversarji hija fantażja, u li, permezz ta' politika egemonika, tista' tbiddel l-affarijiet. Gvern, partit, moviment, dejjem jiehu naha, irid jew ma jridx.

ALLEANZA LIBERALI

67, Strait Street, Valletta VLT 1436. Malta
Tel/Fax: 21690365, 99459714, 99449157, 99267086
mail@john-zammit.eu - sammutjp@onvol.net
www.malta-liberals.org - www.john-zammit.eu

DAN HUWA PARTI MIR-RAPPORT TAL-OSCE datat 31 ta' Mejju 2013 dwar Irregolaritajiet li saru fl-elezzjonijiet, speċjalment dwar kif ġew stmati partiti iżgħar (ALLEANZA LIBERALI) u kandidati indipendenti:

"These rules provided detailed instructions regarding televised debates; press conferences, political spots and productions, and the allocation of freetime to the I.P, N.P, and DA on all broadcast stations during the campaign period. While the DA complained that media coverage and the media laws are biased in favour of the two parliamentary parties, they also noted that the amount of time allocated to them under the BA directive was more than they would likely get if such allocations were based on popular support. Independent candidates expressed discontent with their lack of coverage in the media."

A. PRIORITY RECOMMENDATIONS

1. Consideration should be given to decriminalise defamation, in line with international good practice on freedom of expression.

- OSCE Malta General Elections 9th March 2013 Report after John Zammit, Leader of Alleanza Liberali reported what was happening in Malta. To see the whole report go on the OSCE website/malta.

Avviż bi hlas

Abbona fil-gazzetta Zminijietna - Lehen ix-Xellug

Isem:

Kunjom:

Indirizz:

Emejł:

Sena: (€5)

Sentejn: (€10)

Ibghat din il-formola lil Zminijietna P.O Box 35 Sliema. SLM1000